

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.245 van 9 februari 2000

A. 67.506/VI-15.168

In zake : **DAMOISEAU** Daniel,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Paul CRAHAY, advocaat,
rue Charles Morren 2
4000 Luik,

tegen:

de coöperatieve vennootschap "Le Logis Social",

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Dominique WAGNER en
Mr. Vincent NEUPREZ, advocaten,
quai de Rome 2
4000 Luik.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 8 februari 1996 ingediende verzoekschrift, waarbij Daniel DAMOISEAU de nietigverklaring vordert van "een beslissing van 14 december 1995, waarbij de coöperatieve vennootschap "LE LOGIS SOCIAL" de heer Daniel DAMOISEAU ontslaat met een opzegging van vier weken die ingaat op 1 januari 1996 en eindigt op 28 januari 1996";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 28 juli 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 16 november 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 8 december 1999, de datum waarop ze voor verdere behandeling is uitgesteld tot de terechtzitting van 2 februari 2000 om de partijen in staat te stellen nadere uitleg te verstrekken over de bevoegdheid van de steller van de handeling;

Gehoord het verslag van de heer HANSE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. WESTHOF, loco Mr. CRAHAY, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. WAGNER, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. De CV "Le Logis Social" dient zich aan als "een openbare (en niet als een publiekrechtelijke) vastgoedmaatschappij (...)" die erkend is door de Waalse Huisvestingsmaatschappij.

2. Daniel DAMOISEAU is daar op 4 juni 1974 in dienst genomen als arbeider-schilder op proef. Op 10 oktober 1975 is hij "in vast verband benoemd voor de duur van de maatschappij".

3. Vanaf 11 augustus 1992 is hij met ziekteverlof en krijgt hij overeenkomstig artikel 42 van het personeelsstatuut dezelfde voordelen als die welke gelden inzake ziekteverlof voor het personeel van de lokale en regionale verenigingen.

4. Met ingang van 1 december 1993 wordt hij in disponibiliteit gesteld.

5. Op 14 december 1995 wordt hem meegedeeld dat "zijn overeenkomst met de maatschappij wordt beëindigd" met een opzegging van vier weken die van 1 tot 28 januari 1996 loopt, welke beslissing die dag zelf is genomen door het uitvoerend comité van de CV "Le Logis Social".

Dat is de bestreden handeling.

Overwegende dat de verwerende partij opwerpt dat de Raad van State niet bevoegd is; dat "de arbeidsverhouding tussen verzoeker en de verwerende partij" volgens haar "onder het stelsel van de arbeidsovereenkomsten en niet onder dat van de ambtenaren valt" zodat "de arbeidsrechtbanken overeenkomstig artikel 578, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek als enigen terzake bevoegd zijn"; dat ze erop wijst dat artikel 11, § 1, van het besluit van 8 september 1988 van de Waalse Gewestexecutieve tot vaststelling van de erkenningsvoorwaarden, van de beheersregelen en van de modaliteiten inzake controle van publiekrechtelijke bouwmaatschappijen bepaalt dat "het personeel van de maatschappij wordt tewerkgesteld onder arbeidsovereenkomst"; dat ze voorts het volgende stelt :

" Het bestaan van een "reglement-statuuat" voor het personeel van de coöperatieve vennootschap "Le Logis Social" is geen doorslaggevend criterium om de arbeidsverhouding tussen de partijen als een ambtenarenstatuuat te bestempelen.

Dat statuuat sluit niet uit dat verzoeker door een overeenkomst gebonden is (...).

Dat geldt onder meer in de vrije onderwijsinstellingen waar de personeelsleden een statuuat hebben, maar in een contractuele relatie blijven staan met hun werkgever. (...)

De verwerende partij is een burgerlijke vennootschap die qua personeelsformatie tot de privé-sector behoort, ook al kan ze worden beschouwd als een administratieve overheid in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State doordat ze belast is met een openbare dienstverlening in de materiële betekenis van het woord.

De verwerende partij valt voor de sociale zekerheid onder de regeling voor de privé-sector. (...)

De personeelsleden van de verwerende partij kunnen geen aanspraak maken op een pensioen ten laste van de Schatkist.

Ze kunnen evenmin met vervroegd pensioen gaan wegens definitieve lichamelijke ongeschiktheid.

De rechtssituatie van haar personeelsleden wordt bijgevolg zonder meer geregeld door de bepalingen van de arbeidsovereenkomst.

Dit is des te meer zo daar het voornoemde besluit van 8 september 1988 van de Waalse Gewestexecutieve die regeling oplegt als erkenningsvoorwaarde en als regel voor het beheer van de door de Waalse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij erkende maatschappijen.

De verwerende partij kan dus niet kiezen of ze haar personeel de rechtspositie van ambtenaar of van arbeidscontractant geeft. Het is de rechtspositie van arbeidscontractant die van toepassing is, zelfs als woorden worden gebruikt die gewoonlijk alleen voor de rechtspositie van ambtenaar gelden, zoals werving, benoeming, bevordering...

Die woorden worden bovendien ook gebruikt in het voornoemde artikel 11, § 1, terwijl daarin duidelijk staat dat het personeel bij arbeidsovereenkomst wordt aangeworven.

Het "reglement-statuuat" van de verwerende partij moet worden beschouwd als een geheel van regels ter

aanvulling van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten die gunstiger zijn voor de werknemer, maar mag niet worden beschouwd als een publiekrechtelijk statuut in de strikte betekenis van het begrip.

Artikel 53 van dat reglement-statuuut bepaalt overigens dat :
"de beslissingen van de raad van bestuur kunnen worden aangevochten bij de arbeidsrechtbank."

De Raad van State moet zich dus onbevoegd verklaren om kennis te nemen van het onderhavige beroep.";

Overwegende dat de verwerende partij kan worden beschouwd als een administratieve overheid in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, wat ze overigens beaamt; dat ze immers hoofdzakelijk is opgericht door publiekrechtelijke rechtspersonen, krachtens de wet van 11 oktober 1919, om een taak van openbare dienstverlening te vervullen; dat slechts 51 van de 3.987 aandelen in handen van privaatrechtelijke rechtspersonen zijn; dat ze aldus bestuurd en gecontroleerd wordt door publiekrechtelijke personen die het grootste deel van haar kapitaal bezitten; dat artikel 26 van haar statuut bepaalt dat de raad van bestuur, onder voorbehoud van de goedkeuring door de Waalse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, haar personeelsleden benoemt en afzet en hun ambtstaken en salaris bepaalt; dat dit artikel de raad van bestuur aldus laat deelhebben aan de uitoefening van het openbaar gezag;

Overwegende dat de personeelsleden van een overheidsdienst in de regel een publiekrechtelijke arbeidsverhouding hebben met die dienst; dat een overheidsdienst weliswaar ook personeel mag aanwerven bij arbeidsovereenkomst, maar dat die bijzondere situatie dan op een niet mis te verstane wijze vastgesteld moet worden bij een overeenkomst tussen het beheersorgaan van de overheidsdienst en het betrokken personeelslid;

Overwegende dat in casu vaststaat dat de verwerende partij overeenkomstig artikel 26 van de statuten meer bepaald op 26 mei 1976 een reglementstatuut voor het personeel en een geldelijke regeling heeft goedgekeurd waarop ze zich nog altijd beroept ten aanzien van verzoeker wanneer ze artikel 53 ervan aanvoert; dat ze vooral geen enkele, tussen verzoeker en haarzelf bestaande arbeidsovereenkomst overlegt en er zich zelfs niet op beroept; dat uit de uitdrukkelijke bewoordingen van de brief van 9 augustus 1976 ("benoeming tot vast personeelslid" waardoor verzoeker voortaan aanspraak kan maken op "alle bepalingen en voordelen van het reglementstatuut voor het personeel en de geldelijke bepalingen die daaruit voortvloeien"), alsook uit de bewoordingen van de brief van 5 juli 1991 ("benoeming tot overgekwalificeerd arbeider-schilder op de onderhoudsdienst onder de voorwaarden van het reglementstatuut voor het personeel", wat de toepassing van een "weddeschaal" met zich meebrengt) daarentegen duidelijk blijkt dat de verwerende partij verzoeker heeft aangeworven op basis van een eenzijdige handeling die van haar uitging, zonder dat ook maar enigszins is onderhandeld, al was het maar over het salaris; dat artikel 11, § 1, van het besluit van 8 september 1988 van de Waalse Gewestexecutieve weliswaar bepaalt dat "het personeel van de maatschappij wordt tewerkgesteld onder arbeidsovereenkomst", maar toch moet worden opgemerkt dat die bepaling op zich niets had kunnen veranderen aan de aard van de arbeidsverhouding die sinds 10 oktober 1975 tussen verzoeker en de verwerende partij bestaat; dat de verwerende partij niet aanvoert dat ze naar aanleiding van de inwerkingtreding van het genoemde besluit van 8 september 1988 met haar bestaande personeelsleden, en inzonderheid met verzoeker, een arbeidsovereenkomst heeft gesloten om de aard van hun arbeidsverhouding te wijzigen; dat de exceptie dus moet worden verworpen en de Raad van State bevoegd is om uitspraak te doen over het onderhavige beroep;

Overwegende, ambtshalve en wat de grond van de zaak betreft, dat de statuten van de verwerende partij het volgende bepalen :

" Artikel 22 :

De vennootschap wordt beheerd door een raad die uit minstens elf leden bestaat.

(...)

De Raad kiest uit zijn leden een voorzitter, een ondervoorzitter en een gedelegeerd bestuurder. De voorzitter, de ondervoorzitter en de gedelegeerd bestuurder vormen het dagelijks bestuur, dat belast wordt met de beslissingen van de raad van bestuur.

(...)

Artikel 24 :

De raad van bestuur, binnen de perken van de statuten, beraadslaagt en besluit, treft vergelijken en minnelijke schikkingen en beslist over alles wat te maken heeft met de belangen van de vennootschap.

Artikel 26 :

Onder voorbehoud van de goedkeuring door de Waalse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij beslist de raad van bestuur over de benoeming of afzetting van de personeelsleden, bepaalt hij hun ambtstaken en hun salaris.";

Overwegende dat uit die bepalingen blijkt dat de beslissing om verzoeker te ontslaan tot de bevoegdheid van de raad van bestuur behoorde, terwijl die beslissing is genomen door het "uitvoerend comité" van 14 december 1995; dat de bestreden handeling gesteld is door een instantie die daartoe niet bevoegd is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 14 december 1995 waarbij de CV "Le Logis Social" Daniel DAMOISEAU ontslaat met een opzegging van 28 dagen die ingaat op 1 januari 1996 en eindigt op 28 januari 1996.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op negen februari tweeduizend door :

de HH. CLOSSET, kamervoorzitter,
HANSE, staatsraad,
LEWALLE, staatsraad,
HARMEL, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.